

Մ Ա Յ Ր Ա Թ Ո Ռ Ո Ւ Մ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԸ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՄԱՆ
ՃԱՆԱՊԱՐԶԻՆ

Անցան Ազգային-եկեղեցական ժողովի գումարման, Ամենայն Հայոց Հայրապետի ընտրության և օծման, Սրբալույս Մեռոնի օրհնության և եպիսկոպոսական ձեռնադրության խանդավառ ու պատմական օրերը և Մայր Աթոռը նորից ներամփոփվեց իր վանական շրջանակի մեջ։ Նորընտիր Հայրապետը երիտասարդական կորովով ձեռնամուխ եղավ առաջին իսկ օրից Մայր Աթոռի հոգևոր-վանական, մշակութային, տնտեսական կյանքի վերակառուցման ծանր ու պատասխանատու աշխատանքներին։ Վստահ ենք, որ հայ հավատացյալ ժողովուրդը արտագին ուրախությամբ պիտի ողջունի Մայր Աթոռի վերակառուցման առաջին և հուսադրիչ աշխատանքները։

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱՍԵՆԻ
ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ամենայն Հայոց ազգընտիր Կաթողիկոս և Մայրազույն Պատրիարք Տ. Տ. Վազգեն Ա. Հայրապետը մշակել է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանության հատուկ Կանոնադրությունը։

Միաբանական առաջին ժողովում, որին ներկա էր Նորին Վեհափառությունը, կարգացվեց սույն Կանոնադրությունը և միահամուռ ընդունելություն գտավ միաբանության բոլոր անդամների կողմից։

«ԷԶՄԻԱՍԵՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Ամբողջովին գիտական աշխատանքի անցնելու կապակցությամբ պրոֆ. Ա. Աբրահամյանը իր դիմումի համաձայն ազատված է «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրի տեղակալի պարտականություններից և Վեհափառ Հայրապետի հրամանով խմբագրի տեղակալ և նշանակված պրոֆ. Առաքել Առաքելյանը։

ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ՍԵՂԱՆԱՏՈՒՆԸ

Նորին Սրբության հրամանով կազմակերպվեց ընդհանուր միաբանական սեղան, որը հավասարապես սպասարկում է միաբանության և Հոգևոր Ծեմարանի սաներին։

Նոյեմբերի 7-ին միաբանական սեղանատան բացման արարողությանը ներկա եղավ Վեհափառ Հայրապետը և ճաշեց միաբանների հետ։

Միաբանական սեղանատան վարիչ նշանակված է հոգեշնորհ Տ. Մաշտոց արեղաԹաղերյանը։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳ ՄԻԱԲԱՆՆԵՐԸ
ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ ԵՆ ՔԱՐՈՋՁՈՒԹՅԱՆ

Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետի ամենօրյա և հատուկ հոգատարության առարկա են միաբանության երիտասարդ անդամները։ Հոգևոր կյանքի լավագույն կերպով պատրաստվելու և քարոզչության արվեստում փորձառություն ձեռք բերելու նպատակով հայրապետական կարգադրու-

թյամբ, շաբաթվա մեջ երկու անգամ, Մայր Տաճարում հերթով քարոզ են խոսում երիտասարդ հոգևորականները: Մինչև հիմա քարոզել են բարձրապատիվ Ս. Կոմիտաս վարդապետ Տեր-Ստեփանյանը, հոգեշնորհ Տ. Նղիշե, Տ. Հայրիկ, Տ. Վահան, Տ. Պարգե, Տ. Մուշեղ, Տ. Տիրայր և Տ. Մաշտոց աբեղաները:

Քարոզներին միշտ ունկնդրում է Վեհափառ Հայրապետը և իր ներկայությամբ քաջալերում է երիտասարդ քարոզիչներին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 35-ՐԴ ՏԱՐԵԿԱՐՁԸ

Նոյեմբերի 29-ին՝ Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 35-րդ տարեդարձի օրը, Մայր Տաճարում կատարվեց հանդիսավոր մաղթանք՝ ներկայությամբ Վեհափառ Հայրապետի, ի բարգավաճումն և ի բարօրություն ամբողջ հայության պաշտելի Մայր Հայրենիքի՝ Սովետական Հայաստանի, Պատարագիչ գերաշնորհ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը խոսեց հայրենաշունչ քարոզ:

Արարողությունից հետո Վեհափառ Հայրապետը հետևորդ ունենալով միաբանությունը, Ճեմարանի ուսանողներն ու ներկա ժողովուրդը, բարձրացավ Հոգևոր Ճեմարանի փոքր դահլիճը և նախագահեց օրվա տոնի առթիվ կազմակերպված հանդեսին, որը ղեկավարեց Ճեմարանի վերատեսուչը:

Նղան ուղերձներ, բանաստեղծություններ, մեներգներ և խմբերգներ: Հանդեսին բանախոսեց Ճեմարանի դասախոս պ. Ա. Նազարյանը. նա նկարագրեց սովետական կարգերի հաստատումից առաջ Հայաստանի ողբալի դրությունը և տխուր անցյալին հակադրեց վերածնված Հայրենիքի փառահեղ ներկան:

Հանդեսի վերջում փակման խոսքով Վեհափառ Հայրապետը գոհունակություն հայտնեց հանդեսի կազմակերպման առթիվ:

Վեհափառի «Պահպանիչ»-ից հետո հանդեսը փակվեց քառաձայն «Բա՛մ, փորոտան» երգով:

ԱՅՅՅԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Ս. ԷԶՄԻԱՇԻՆ

Մայր Տաճարի վերանորոգումից հետո, մոտ ու հեռու վայրերից հայ հավատացյալներ գալիս են համազգային ուխտավայր Մայր Աթոռ՝ ծնրադրելու Ս. Լուսավորչի կանթեղի առաջ և օրհնությունն ստանալու Լուսավորչի արժանավոր հաջորդ Նորին Ս. Օծություն վաղգեն Ա. Կաթողիկոսի Այցելուների և ուխտավորների թվում են նաև օտար հյուրեր և պատվիրակություններ:

Սույն թվի նոյեմբեր ամսին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին են այցելել հետևյալ պատվիրակությունները.

Նոյեմբերի 2-ին. Սովետական Միության հետ մերձեցման Նոր-Ջեղանդական ընկերության պատվիրակությունը՝ գլխավորությամբ Զոն Հոլլի:

Նոյեմբերի 3-ին. շին ճարտարապետների և քաղաքաշինարարների պատվիրակությունը, որին գլխավորում էր Զինական Ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի Պետական հորհրդի Քաղաքային շինարարության գլխավոր վարչության պետ Վան Լին:

Նոյեմբերի 4-ին. իտալացի գրող Կարլո Լևին, որին ուղեկցում էին Համամիութենական Սովետական գրողների միության աշխատակից Բրեյտուրդը և Մնացականյանը: Նույն օրն այցելեց նաև շին ճարտարապետների մի այլ խումբ:

Նոյեմբերի 11-ին. Ռումինիայի մայրաքաղաք Բուխարեստից՝ Վիկտոր Պետրովիչ Տելիբան:

Նոյեմբերի 12-ին. Ռումինական Ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի վաստակավոր արտիստուհի, Պետական մրցանակի լուրեհատ Զինաիդա Պալլին և ռումինական օպերայի արտիստ Կարպիս Զոբյանը: Ամենայն Հայոց Հայրապետ Վեհափառ Տ. Տ. Վաղգեն Ա. Կաթողիկոսը բարեհաճեց ընդունել հյուրերին:

Նոյեմբերի 13-ին. Կոլումբիայի և Մոնդոլիայի պատվիրակությունները:

Նոյեմբերի 17-ին. Ալբանական Ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի լուսավորության և կուլտուրայի գործիչների պատվիրակությունը՝ գլխավորությամբ Ալբանական Ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի կուլտուրայի և լուսավորության մինիստր Ռամես Ալիսանի:

Ավագ լուսարար գերաշնորհ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանի կողմից Մայր Տաճարի մասին տրված պատմական տեղեկությունները մեծ հետաքրքրությամբ լսում էին բոլոր այցելուները:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵՄ

Նորին Վեհափառության Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգեն Ա. կարգադրությամբ նույնները և դեկտեմբեր ամիսներին Ս. Էջմիածնի միաբանները Մայր Տաճարում կարդացել են քարոզներ:

Քարոզ են կարդացել հետևյալ միաբանները.

1. Կոմիտաս վարդապետ. բնաբան՝ «Տէր, եթէ զըրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո» (10 նոյեմբերի):

2. Հայրիկ արեղա. բնաբան՝ «Ապաշխարեցէք, զի մերձեալ է արքայութիւնն երկնից» (17 նոյեմբերի):

3. Վահան արեղա. բնաբան՝ «Զի ոչ գիտէք, եթէ Տաճար էք Աստուծոյ» (19 նոյեմբերի):

4. Կոմիտաս վարդապետ. բնաբան՝ «Եւ սերմնացան սերմանել զսերմանիս իւր...» (22 նոյեմբերի):

5. Նղիշ արեղա. բնաբան՝ «Ուր են ժողովեալ երեք հոգի յանուն իմ, անդ եմ ես ի մէջ նոցա» (24 նոյեմբերի):

6. Պարգև արեղա. բնաբան՝ «Եկայք շինեսցուք սուրբ զխորանն լուսոյ, քանզի ի սմա ծագեաց մեզ լոյս ի Հայաստան աշխարհի» (26 նոյեմբերի):

7. Վահան արեղա. բնաբան՝ «Մոլորեցայ ես որպէս զոյխար կարուեալ, խնդրեա զծառայս քո, Տէր, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ» (Ս. Հռիփսիմեան, 27 նոյեմբերի):

8. Սահակ եպիսկոպոս. Մաղթանք և քարոզ Սովետական Հայաստանի 35-րդ տարեդարձի առթիվ (29 նոյեմբերի):

9. Մաշտոց արեղա. բնաբան՝ «Երանի խաղաղարարաց» (31 նոյեմբերի):

10. Մուշեղ արեղա. բնաբան՝ «Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան և դու տաս նոցա կերակուր ի ժամու» (3 դեկտեմբերի):

11. Հայրիկ արեղա. բնաբան՝ «Արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք՝ զօրն և ոչ զժամն» (տասը կույսեր, 10 դեկտեմբերի):

12. Նղիշ արեղա. բնաբան՝ «Վաճառեցէք զինչս ձեր և տուր աղքատաց» (12 դեկտեմբերի):

13. Տիրայր արեղա. բնաբան՝ «Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, թէ մոռացայց զքեզ» (17 դեկտեմբերի):

14. Կոմիտաս վարդապետ՝ փարիսեցու և մաքսավորի առակի մասին (20 դեկտեմբերի):

15. Վահան արեղա՝ բարեսիրտ սամարացու առակի մասին (22 դեկտեմբերի):

16. Մուշեղ արեղա՝ քանքարների առակի մասին (24 դեկտեմբերի):

17. Պարգև արեղա՝ Ս. Ստեփանոսի նահատակության մասին (25 դեկտեմբերի):

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ

Վեհափառ Հայրապետի անմիջական հրահրությամբ և Մայր Տաճարին կից եկեղեցական-հնագիտական թանգարանի հանձնաժողովի աշխատանքների շնորհիվ վարձ ժամանակում կազմվեց երեք բաժիններից բաղկացած պատմական թանգարանը, որպեսզի Մայր Աթոռի մի շարք նվիրական սրբություններն ու հնագիտական արժեք ներկայացնող իրերը մատչելի դառնան բարեպաշտ ուխտավորներին: Թանգարանում գտնվում են հնագործային Մայր Տաճարի բոլոր սրբազան մասունքները, եկեղեցական թանկարժեք անոթներ, բոլորն էլ ցուցակագրված և գեղեցիկ ապակյա դարակների մեջ դարսված: Թանգարանի մասին մեր հաջորդ համարներում կտրվի լրիվ նկարագրություն:

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄՈՐ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԵՎ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ

Դեկտեմբերի 27-ին Ս. Էջմիածին ժամանեց Նորին Ս. Օծոթյուն Վեհափառ Հայրապետի մայրը՝ տիկին Սիրանուշ Պալճյանը, ընկերակցությամբ ռումինահայ թեմի քարտուղար պ. Հովհաննես Գալփաքճյանի:

Վեհափառի մորը զինավորելու համար Մոսկվա էր մեկնել Մայր Աթոռի տնտեսաֆինանսական գործերի վարիչ պ. Հմայակ

Սեդգարյանը: Երևանի կայարանում իր սիրելի մորը դիմավորեց անձամբ՝ Վեհափառ Հայրապետը: Հուզիչ ու սրտազրափ էր մոր և որդու հանդիպումը...:

Երջանի՜կ որդի և բախտավոր մայր:

**ԳՐԱՅ ՔԱՂԱՔԻ ԱՍՏՎԱԾԱՐԱՆԱԿԱՆ
ՖԱԿԱՌԻՆՏԵՏԻ ԴԵԿԱՆ ՀԱՅՐ ՄԱՐՍԵԼ
ՌԵՏԻՆԿԻՆ ՎԵՀԱՓԱՐՈՒ ՄՈՏ**

Դեկտեմբերի 20-ին, ընկերակցությամբ ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետին կից Կրոնական պաշտամունքների գործերի խորհրդի

Նախագահ պ. Պոլյանսկու և Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին կից Հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ պ. Հրաչյա Գրիգորյանի, Վեհափառ Հայրապետին այցելեց Ավստրիայի Գրաց քաղաքի աստվածաբանական ֆակուլտետի դեկան Հայր Մարսել Ռետինկին: Հարգելի հյուրը մեծարվեց Մաղկյա դահլիճում, զրույց ունեցավ Վեհափառ Հայրապետի հետ, այցելեց Մայր Տաճարը, թանգարանը, Հոգևոր Ճեմարանը և լավագույն տպավորություններով մեկնեց Մայր Աթոռից:

